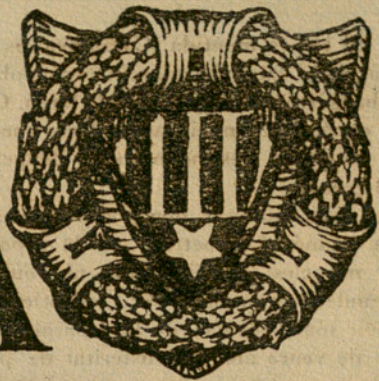

BUTLLETÍ DE L'ESTAT CATALÀ

Any II ★

Publicació bi-mensual de l'Estat Català

★ N.º 3

Catalunya i altres països: 50 cts.

Paris, 15 d'Abril de 1925.

Amèrica: 10 centaus.

EL SANT JORDI D'ENGUANY

Les festes simbòliques d'un poble quan són ben bé populars arriben a donar una llei de ritme a l'any que un hom ja les espera com una necessitat d'esperit i les trobaria a mancar si no arribessin.

Es en aquestes festes que un sent reviure dintre seu aquells sentiments i entusiasmes que, tot i essent sang de la nostra sang, no estan sempre en acte i presents en la vida ordinària que fem cada dia. Cal que de tant en tant n'arribin d'aquestes diades que amb l'ambient que porten ens aïllin de totes les ocupacions i preocupacions que fatalment du aparellada la vida material i com concentrant-nos en un íntim recolliment ens faci escoltar i sentir les veus de la terra que han de tenir sempre el nostre esperit despert i en vetlla.

Són aquestes festes com la veu de: Vigila, esperit, vigila!; el crit de centenella alerta que ens desvetlla i ens fa pensar que no sols ens devem a nosaltres mateixos sinó al nostre poble, per la dignitat del qual hem de viure i morir. Es en sentir aquest crit que una força d'imperi racial ens somou per dintre i ens fa adonar de la nostra opressió i ens fa tenir consciència de no tenir prou arrelat el sentit de dignitat patriòtica, que ens fa assaltar per tota mena de tristeses i d'enyorances d'aquella Catalunya que fou i que volem tornar a instaurar lliure i plena.

Es la veu d'En Pau Claris que ens ho crida el dia del Corpus, fent-nos enyorar la falç al puny; és la d'En Rafel de Casanova que ens ho crida l'onze de setembre, fent-nos-hi enyorar l'arma; és la figura llegendària del jove Sant Jordi que ens ho crida cada abril i que ens ho cridarà d'aquí a pocs dies, llança en mà i amb el cavall fluix de brida, com per donar-nos exemple: exemple de joventut en peu de batalla, exemple de joventut cavalleresca i alliberadora de donzelles oprimides, exemple de joventut exaltada, sense brida; exemple de roses de sang de sacrifici.

Joves de Catalunya, volem dir que, en oferir a les nostres estimades les roses simbòliques de sacrifici, no sentirem florir a nostres galtes unes altres roses simbòliques també de rubor, de vergonya, per dir-ho clar, de no poder-los oferir flors reals d'un veritable sacrifici? No els hi oferirem amb un xic de temença de trobar-nos amb alguna que, sentint-se en aquell moment encarnació de la raça, ens les rebutgi i ens digui que són unes altres flors les que han de saber oferir els homes joves que volen ésser lliures? Qui ens ho havia de dir l'any passat per Sant Jordi que, aquest any encara ens tornara a atrapar amb la espatlla encorbada? Què serà de nosaltres si passem la joventut no fent altra cosa que jugar a símbols? Quin dia serà aquell que sabrem convertir les llegendes en realitats? No hem d'ésser com els nostres enemics que esperen que Sant Jaume els mati els moros. Els símbols es tenen no per adreçar-los cants i oracions sinó com exemple d'accions a realitzar i, en el nostre cas, de revoltes. Ja ha passat l'hora dels sentimentalismes, tan enternidors com volgueu, però passius. Ja ha sonat l'hora de l'acció! Aquest hauria d'ésser l'alliçonament que hauríem de treure enguany de la festa de Sant Jordi: tenir cada u la fermesa de realitzar aquesta llegenda de sang, en fets que Catalunya ens demana; convertir-se d'home resignat en soldat arriscat de la pàtria; de pària i esclau dels altres, en amo i senyor de si mateix i de les seves coses; de gos que llepa la mà del que li pega, en home que es sent llop davant el primer substituït que li toqui un fil de la roba.

Si la llibertat de Catalunya, si la cultura dels nostres fills, si les aspiracions justes del nostre proletariat, si la sang dels nostres fadrins, si la pau i les riqueses de la nostra terra han de seguir en mans de cretins, per corones reials que portin, i d'ubriacs i criminals, per més faixins vermells que els desohonorin, no fora un sarcame que tinguéssim la pretensió de veure'ns simbolitzats per un jove cavaller armat d'elm i de llança? No fóra millor que ens simbolitzés un bon senyor d'aquells de sa casa, bo, gras i rodanxó, camisa emmidonada, peça llarga i a l'hora de la sesta, o be si el volem més heroi, cavalcant triomfalment una mula també resignada i no mancant als Tres Tombs?

Joves de Catalunya, davant de les roses de Sant Jordi i en aquest abril que tantes coses fa florir al nostre entorn, quan tota la nostra terra és també una florida, no hi volgüem ésser nosaltres els únics troncs àrids que només serveixin perquè d'altres en facin estelles!

Esclati en nostres pits la flor encesa de l'heroisme i siguin les nostres mans gosades per collir la del nostre propi i suprem sacrifici.

Per una política de realitats

El senyor Prat de la Riba deia, en el seu temps que ell era un «separatista filosòfic». En aquests últims anys, sobretot després de l'adveniment del Directori militar, Catalunya s'ha poblat de «separatistes sentimentals». Els atacs sistemàtics a la dignitat de Catalunya, han aguditzat si volem fins a un límit morbós el sentimentalisme separatista. Es degut principalment a aquesta agudització que Catalunya ha adoptat davant de la situació política una actitud reservada, un aire llunyà, llunyaníssim si volem. Ara el que cal es sortir d'aquest cul de sac. El separatisme sentimental no proporciona una doctrina per l'acció. El separatisme del cor, està a l'alcanc de totes les fortunes. El que cal és empènyer l'opinió i crear el separatisme real, el separatisme pràctic, l'organització del separatisme, la separació.

Separatisme del cor, nó! Separatisme del cap, sí! Separatisme, nó! Separació, sí! Tot el problema del moment resta inclòs en aquestes afirmacions i aquestes negacions.

No es necessiten pas masses arguments per senyalar que aquest és l'únic camí. Hi ha arguments coneguts — per exemple l'argument de la dignitat. Aquest argument es posa avui amb un caire curiós. Els agents de la Lliga i de l'Acció Catalana han fet a l'estranger una gran campanya per tal d'internacionalitzar el plet de Catalunya. Han presentat la campanya dient que el problema de Catalunya és el d'un poble trepitjat, ofès i bofetejat. Els estrangers però es comencen a demanar, si tot això no és un bluff, una situació exagerada. El fet té una certa gravetat perquè no hi ha ningú avui a Europa que desconeixi l'existència del problema català. Els catalans venen doncs i diuen:

— La posició es insostenible. Ens acaben d'ofendre terriblement.

Els estrangers que saben el que passa quan s'ofen a una persona, responen:

— Diuen que els han ofès. Perquè no s'hi tornen?

— Es massa aviat! — respon l'Acció Catalana. — Concediu-nos un crèdit de 40 anys...

— Som massa pocs! — contesta la Lliga. — No hi ha res a fer...

Els estrangers si no somriuen es perquè son educats. De fet, les respostes no tenen cap valor. A Catalunya hi ha un problema. A sobre el paper tothom està d'acord en que existeix. En realitat, però, s'ha de demostrar d'una manera més contundent, i s'ha de demostrar inclús, *descartant per endavant, el fracàs*. S'ha de demostrar, en un mot, que Catalunya és un país ofès, trepitjat i bofetejat. La necessitat doncs del separatisme pràctic és en aquests moments una obra de misericòrdia. En Macià farà la caritat de fer quedar bé a En Cambó i a En Rovira. En Macià dirà que el problema de Catalunya és un problema internacional.

Aquest argument de la dignitat, té però, un interès polític secundari. El separatisme de la dignitat és important però encara ho és més el separatisme dels interessos. Hi comença d'haver ja una bona part de catalans convençuts que la separació serà el millor negoci que pot fer Catalunya. Miri's del cantó que es vulgui, separi's tots els estaments i totes les classes i hom veurà que el separatisme és la solució de tots els problemes. Es passarà, ben entés per una crisi. Aquesta crisi serà més o menys llarga i dura. Morirà el que sigui corcat i el que visqui d'expedients i de miracles; florirà més fort que mai tot el que tingui una arrel real i una vida sòlida. En darrer terme hom pot dir que només a través d'aquesta crisi es podrà veure fins a quin punt les virtuts de la raça del país i dels homes son un fet. Avui, tots aquests valors són imponderables i el xovinisme nacionalista ha potser barrejat els elements pòetics amb els elements reals i potencials. Cal fer-ne una tría i veure el que hi ha de mentida i de